

No. 1, 2005 (Mars)

Nordisk mediepolitikk

Norsk-svensk kamp om finsk medieselskap [Nordisk mediepolitikk]

Ved siste årsskifte kjempet det norske mediekonsernet Schibsted med det svenske mediekonsernet Bonnier om eierskap i Alma Media og om dette konsernets TV-selskap, MTV3. Bonnier gikk seirende ut av denne runden, som varte nesten to måneder.

Det startet med et bud fra Schibsted i desember 2004 på kjøp av hele Alma Media. "I början av året trädde sedan svenska kapitalbolaget Proventus in på scenen och köpte in sig i Alma Media och på måndagen (31.1.2005) gav Alma Medias bolagsstämma fullmakt till sin styrelse att sälja TV-biten för 460 miljoner euro till ett bolag som ägs av Proventus och Bonnier", skriver Nordisk Råd/Nordisk Ministerråds informasjonstjeneste.

"MTV3 blir kärnan i ett nordiskt TV-bolag. Bonnier och Proventus äger nu också över hälften av svenska TV4. Dessutom har man lagt ett bud på danska TV2. Koncernchef Bengt Braun säger att man vill skapa ett alternativ till de internationella mediejättarna".

Kilde: Nordisk Råd/Nordisk Ministerråds informasjonstjeneste (1.2.2005)

Trykte medier

Fortsatt opplagsnedgang for dagsavisene [Trykte medier] [Danmark]

Det samlede opplaget for den danske dagspressen sank med 3,6 prosent i 2004, sett i forhold til året før, melder Pressens Tidning. I 2003 var det også nedgang i opplaget.

Nisjeaviser som Børsen (opp 5,5 prosent), Kristelig Dagblad (opp 10,2 prosent) og Information (opp 0,3 prosent) er unntakene i et marked der de store avisene synker mest.

"Sämst gick det för förmiddagstabloiden B.T. som under 2004 förlorade 8,9 procent av sin upplaga. Kollegan Ekstra Bladet minskade 5,6 procent.

Jyllands-Posten och Politikens Hus, som för två år sedan gick samman, kan nu uppvisa goda ekonomiska resultat. I fjol gjorde mediehuset ett plus på 240 miljoner kronor. Däremot ser det inte lika bra ut opplagemässigt, Jyllands-Posten hade den näst sämsta opplageutvekklingen i fjol, minus 7,4 prosent, medan Politiken sjönk med 3 prosent.

Den Orkla-ägda Berlingske Tidende (där också B.T. ingår) fick upplageminskade 4,9 procent", skriver Pressens Tidning.

Kilde: Pressens Tidning (7.3.2005)

Nye tiltak for dagspressen, og liberalisering av bokmarkedet **[Trykte medier] [Danmark]**

Regjeringen har lagt fram regjeringsgrunnlaget for den nye perioden. Blant de kulturpolitiske målene finnes også omtale av "En mangfoldig dagspresse", der det heter at "(Dagbladene) har en særlig betydning for den demokratiske debat. De giver i overskuelig form omfattende og dybdegående information, og de nuancerer og formidler debatten mellem mange aktører, ikke mindst politikerne og vælgerbefolkningen i bred forstand.

Regjeringen vil for at sikre et større og mere varierende udbud af aviser videreføre den nuværende ordning for moms på bladsalg, forny ordningen for tilskud til nye avisprojekter og aviser, der er kommet i økonomiske vanskeligheder, samt følge op på det igangsatte udvalgsarbejde om omlægning af tilskuddet til befordring af dagblade".

Også bokmarkedet vies omtale. Regjeringen ønsker å sikre større konkurranse, og til å forberede en reform "(er) der nedsat et bredt sammensat udvalg, som skal følge utviklingen på bogmarkedet og foreslå fjernelse af regler, der virker konkurrencebegrænsende. Regjeringen vil i forlængelse af udvalgets afrapportering i sommeren 2006 fremlægge lovforslag om liberalisering af bogmarkedet".

Kilde: Kulturministeriet (18.2.2005)

7,8 millioner euro til partipressen **[Trykte medier] [Finland]**

"Statsrådet har beviljat 7 760 000 euro i stöd till partipressen och till landskapet Ålands informationsverksamhet", melder Kommunikasjonsministeriet. "Stödet fördelas enligt partiernas representantplatser. Statsrådet beslutade om stöden den 17 februari.

I detta års statsbudget har för stöd av tidningspressen totalt reserverats 13 614 000 euro. Förutom det parlamentariska stödet har man reserverat 5 854 000 euro för så kallat selektivt presstödet. Det selektiva presstödet beviljas senare i vår".

Kilde: Kommunikasjonsministeriet (17.2.2005)

Synkende avisopplag i 2004 **[Trykte medier] [Norge]**

De fleste av de større avisene hadde nedgang i opplaget i 2004, sett i forhold til 2003. Totalopplaget for de avisene som er tilknyttet Mediebedriftenes Landsforening, sank med noe

over 45.000 eksemplarer, eller 1,6 prosent. Om tilgang på nye aviser regnes med, er nedgangen 1,3 prosent, melder landsforeningen.

62 av foreningens 162 aviser hadde økning i opplaget, mens resten hadde tilbakegang. Så langt tyder resultatene at 2004 var et økonomisk- og annonsemessige meget godt år for norsk dagspresse.

Mange av nisjeavisene økte opplaget i 2004. Ukeavisen Morgenbladet leder an med en økning i opplaget på over 40 prosent. De fleste av landets største titler hadde tilbakegang. Størst nedgang hadde løssalgsavisen VG; 3,9 prosent.

Kilde: Mediebedriftenes Landsforening (14.2.2005)

Ny bokavtale fra 1. mai 2005 **[Trykte medier] [Norge]**

En ny bokavtale, til avløsning for den som gikk ut ved siste årsskifte, ble det forhandlet om i flere omganger i 2004. Etter samtale med representanter for Den norske Forleggerforening og Den norske Bokhandlerforeningen, sendte Moderniseringsdepartementet i midten av desember 2004 ut melding om at bokavtalen ble forlenget frem til 1. mai 2005.

"Den nye liberaliserte bokavtalen vil tre i kraft fra samme dato og ikke 1. januar 2006 som tidligere varslet. Dette betyr også at bokbransjen nå får fire måneder til å forberede seg på at alle salgskanaler får de samme rabattmulighetene fra 1. mai 2005.

Fra 1.1.2006 vil fastprissystemet og bokhandlernes monopol på å selge skolebøker til videregående skole opphøre. Dette gjelder også fag- og lærebøker til universitet og høyskolesektoren. Fra 1.7.2006 vil fastprissystemet og bokhandlernes monopol på å selge skolebøker til grunnskolen opphøre", heter det i meldingen.

På oppdrag av Moderniseringsdepartementet har Konkurransetilsynet laget et høringsnotat og forslag til en forskrift som gir unntak for "(visse) deler av konkurranseloven for bokomsetning". Høringsfristen gikk ut 17. mars 2005.

Kilde: Moderniseringsdepartementet (15.12.2004)

Bokpriskommissionen: Momssenkningen ga positivt resultat **[Trykte medier] [Sverige]**

Resultatet av momssenkningen på bøker og tidsskrifter varierer, men reformen har stort sett fungert som planlagt, er konklusjonen i Bokpriskommissionens sluttrapport. Fem delrapporter er blitt levert.

"Bok- og tidsskriftspriserna har sänkts och böcker och tidsskrifter har blivit billigare för konsumenterna. Dessutom tycks förlag och bokhandel väsentligt ha ökat sin försäljning. Priserna på studenternas kurslitteratur uppvisar en inte helt positiv utveckling vilket gör att vi förordar uppföljning av den frågan", heter det i pressemeldingen fra Utbildnings- och kulturdepartementet.

Kommissionen, som ble utnevnt i januar 2002, har hatt som oppgave å blant annet "(følge) og granske prisutvecklingen på bøcker, tidskrifter med mera efter den 1 januari samma år då mervärdesskatten på dessa varor sänktes från 25 till 6 procent".

"Läsningens bredd och omfattning" er også gransket, og kommissionen konkluderer med at "(skattereformen) tycks ha lett till en ökning av läsningen på höjden men inte på bredden. Tidigare läsare läser något mer, medan de som inte läser inte har påverkats alls av prisförändringarna. Istället tyder en del på att läsningen faktiskt minskar i vissa grupper i samhället".

Kommissionen understreket at konklusjonene på dette området må anses som foreløpige, fordi lesevanene forandres svært langsomt, og den anbefaler en oppfølging med nye undersøkelser.

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (25.2.2005)

Morgenavisenes opplag sank, kveldsvisenes steg i 2004 **[Trykte medier] [Sverige]**

Dagsavisenes samlede opplag på hverdager sank med 0,7 prosent i 2004, sammenlignet med 2003. Færre enn halvparten av avisene hadde økt eller uforandret opplag sammenlignet med foregående år, melder Dagspress.se/TidningsUtgivarna.

"2004 var kvällstidningarnas år i svensk dagspress. För tredje året i rad ökade upplagorna, den här gången med 1,2 procent. Morgontidningarna hade det svårare under 2004 och både storstads- och landsortstidningar hade lägre upplaga än tidigare.

Bland enskilda titlar var det också kvällstidningarna som noterade de största upplageframgångarna. För andra året i följd var det Expressen inklusive GT och Kvällsposten, med en ökning på 7 100 exemplar, som ökade mest. Dessutom var Aftonbladet, precis som förra året, den titel som ökade näst mest. Aftonbladet behåller därmed sin position som Sveriges största dagstidning".

De store morgenavisene i storbyene sett under ett hadde 0,6 prosent nedgang, trass i at Dagens Industri fulgt av Dagens Nyheter var dagsavisene som økte mest i 2004.

Kilde: Dagspress.se/TidningsUtgivarna (25.2.2005)

Audiovisuelle medier

Felles bransjeopplegg for DAB-utvikling **[Audiovisuelle medier] [Danmark]**

Etter noen år med avventende holdninger ser det ut til å bli mer fart i utviklingen av DAB (Digital Audio Broadcasting) i Danmark. DR tilbyr seg å redusere sine DAB-tilbud, om de kommersielle radioaktørene ønsker å delta med nye kanaler.

Representanter for store deler av den danske radiobransjen la fram et felles opplegg for videre DAB-utvikling under bransjens årlige konferanse "Radio Days" i Radiohuset i København.

DRs nyhedsbrev melder at DAB "(har) igennem det sidste år bidt sig fast i Danmark. Apparaterne er blevet revet væk fra butikkerne, hvor der nu er mere end 50 forskellige modeller at vælge imellem for forbrugerne. Hidtil har DR været alene om at sende hele 17 daglige programmer digitalt, men nu melder flere kommercielle radiostationer deres interesse, og det betyder et langt større radioudbud til danskerne. Samtidigt er Sky og 100 FM ifølge deres koncession forpligtiget til også at starte udsendelser på DAB allerede i år".

I 2010 kan det være plass til 16 landsdekkende radiokanaler, likt fordelt mellom DR og de kommerisielle selskapene. I tillegg kommer nesten 100 regionale kanaler og 300 lokalradiokanaler.

DRs radiodirektør Leif Lønsmann peker på at utviklingen har vært "(præget) af en strid mellem flere konkurrerende tekniske standarder, hvoraf DAB, DMB, DVB og DRM er de hyppigst nævnte".

Leif Lønsmann mener det er "et meget naturligt begynderfænomen", som ikke røkker ved at den digitale radioen har en framtid. Kanskje kan framtidens radioapparater ta imot mer enn én standard, tror Lønsmann.

"Radiobransjen arbejder nu videre med oplægget og planlægger at præsentere det for politikerne på en konference, som skal holdes i København inden sommerferien", skriver DR.

Kilde: DR Kommunikation (14.3.2005)

DR fastholder bred definisjon av public service [Audiovisuelle medier] [Danmark]

DRs public service-ettersyn er fullført, og direksjonen arbeider videre med å revidere og presisere retningslinjene for DRs drift. Ettersynet ble satt i gang sensommeren 2004.

"På grundlag af input fra alle disse aktiviteter er direktionen i gang med at revidere og præcisere DRs arbejdsgrundlag, den såkaldte mission, der i kort form beskriver, hvorfor DR findes. Der vil ikke blive tale om store ændringer, men snarere en modernisering. For eksempel har diskussionerne helt klart vist, at DR skal fastholde den brede definition af public service og ikke gå i retning af den begrænsede niche-definition, som de kommercielle konkurrenter argumenterer for," sier DRs konstituerte generaldirektør Lars Vesterløkke ifølge en pressemelding fra DR.

Kilde: DR Kommunikation (25.1.2005)

Politisk TV-reklame forbudt **[Audiovisuelle medier] [Danmark]**

Folketinget har vedtatt kulturminister Brian Mikkelsens lovforslag om forbud mot politisk TV-reklame.

"Loven, der trådte i kraft den 1. januar 2005, indebærer, at der i tv ikke må reklameres for arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, religiøse bevægelser, politiske partier, politiske bevægelser samt valgte medlemmer eller opstillede kandidater til politiske forsamlinger. Der må desuden ikke sendes reklamer for politiske budskaber i tv under Folketingsvalg eller folkeafstemning", heter det i en pressemelding fra Kulturministeriet.

Kilde: Kulturministeriet (6.1.2005)

YLE legger ned DAB-sendingene **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

YLEs DAB-nett (Digital Audio Broadcasting), som har vært drevet eksperimentelt siden 1997, legges ned i løpet av 2005, melder YLE Informationen. Bare noen hundre DAB-mottakere er i bruk i Finland, og teknologien har ikke vunnet fram som ventet.

"Trots nedleggningen kommer de digitala radiotjänsterna att fortsätta sin verksamhet som normalt och beslutet har inte heller någon återverkan på personalen", heter det i en pressemelding.

Rundradions färska teknologistrategi för åren 2005 – 2007 slår fast radions distributionsstrategi. Enligt den går YLE vidare med digitaliseringen genom att upprätthålla och utveckla radions DVB-tjänster (Digital Video Broadcasting). De digitala radiotjänsterna distribueras nu via digital-tv och delvis via Internet. Nya teknologier som kan komma i fråga är DVB-H (Digital Video Broadcasting - Handheld) och DMB (Digital Multimedia Broadcast)".

Kilde: YLE Informationen (24.2.2005)

Islands radio finansieret med hovedskat i stedet for licens **[Audiovisuelle medier] [Island]**

Undervisningsministeren, Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, har fremsat et forslag i Altinget om Islands radio i/s, hvoraf det bl.a. fremgår, at Islands radio skal finansieres med hovedskat i stedet for licens.

I forslaget lægges der op til, at hovedskatten skal opkræves fra og med 1. januar 2008 og at den andrager ISK13.500 pr. person i alderen 16 til 70 år, og at personer med lave indtægter bliver fritaget for skatten. I forhold til ovennævnte beløb forudses hovedskatten at give Islands radio knap ISK 2,5 mia. eller indtægter i samme størrelsesorden som licensen i indeværende år.

Det er meningen at nedlægge statsinstitutionen Islands radio og samtidigt oprette et interessentselskab om driften. Derved ændres Islands radios driftsform væsentligt og driften

overføres til selskabsregi. Dog hedder det i forslaget at statens ansvar bliver ved med at være som hidtil, ubegrænset. I henhold til forslaget forvalter undervisningsministeren statens andel i interessentselskabet. Han vælger i.h.t. forslaget selskabets bestyrelse i overensstemmelse med Altingets forholdstalsvalg. Bestyrelsen skal bestå af fem personer og lige så mange suppleanter. Bestyrelsen får bl.a. til opgave at ansætte generaldirektøren og at træffe alle større beslutninger om selskabets virksomhed.

Det politiske radioråd nedlægges

Radiorådet bliver også i.h.t. forslaget nedlagt "og dermed har et politisk valgt råd ikke længere noget med programmet at gøre," som det hedder i bemærkningerne til forslaget. Det er også meningen at gøre en ende på andre end generaldirektørens delagtighed i ansættelse af Islands radios medarbejdere. I.h.t. forslaget er radiodirektøren øverste leder i programvirksomheden og al ansættelse af medarbejdere varetages af radiodirektøren.

Parallelt med det pågældende forslag har ministeren i Altinget fremsat et forslag om, at statskassen påtager sig Islands Radios 25% andel i driften af Islands symfoniorkester. I henhold hertil stiger statskassens omkostninger med godt ISK 118 millioner om året i forhold til Finanslovens præmisser i år.

Kilde: Kultur- og undervisningsministeriet (17.3.2005)

DAB-utviklingen skal vurderes av arbeidsgruppe **[Audiovisuelle medier] [Norge]**

Medietilsynet har etablert en arbeidsgruppe for digitalradio (DAB, Digital Audio Broadcasting) på oppdrag fra Kultur- og kirke departementet.

DAB-utviklingen er markedsaktørens ansvar, mens myndighetenes rolle er å legge forholdene til rette, understrekes det i en pressemelding fra Medietilsynet. Arbeidsgruppen skal "identifisere eventuelle tiltak som på sikt kan legge til rette for overgangen fra analog til digital radio", og ledes av avdelingsdirektør Lars Winsvold, Medietilsynet.

"Arbeidsgruppen skal bl.a. vurdere aktørens rammevilkår, utarbeide forslag til tiltak som kan fremme utviklingen av DAB og utarbeide forslag til modell for fordeling av kapasitet i de regionale DAB-blokkene og det planlagte frekvensområdet i L-båndet".

Gruppen hadde sitt første møte 14. mars 2005 og skal levere rapporten 1. oktober.

Kilde: Medietilsynet (11.3.2005)

Videovold: Mer liberal praksis til tross for strengere lover **[Audiovisuelle medier] [Norge]**

Mens myndighetene har vedtatt den ene innstramningen etter den andre, har filmtilsynets praksis (og samfunnets holdninger) blitt mer og mer liberal med årene, framgår det av rapporten Videovold, utgitt av Medietilsynet.

Rapportens hovedkonklusjon er at lovendringene, spesielt siden 1993, har vært symbolpolitikk. Et uttrykk for dette er frigivelsen av filmen Motorsagsmassakren. Den ble dømt i flere rettsinstanser i 1980-årene, men relansert på det norske markedet i 2001 i den uklippede originalversjonen, uten å bli innkalt til vurdering hos filmtilsynet.

Rapporten er på 120 sider med illustrasjoner, den er gratis og kan bestilles fra Medietilsynet, eller lastes ned som PDF.

Kilde: Medietilsynet (15.2.2005)

Dato klar for overgangen til digital-TV [Audiovisuelle medier] [Sverige]

19. september 2005 avsluttes de analoge jordbundne TV-sendingene på Gotland, og erstattes med digitale jordbundne TV-sendinger. Deretter følger Gävle-området og Motala-området. Dette markerer begynnelsen for avviklingen av de analoge jordbundne TV-sendingene i Sverige, som skal opphøre helt i 2008.

I samråd med Digital-tv-kommissionen og Teracom har Sveriges Television og TV4 satt en tidsplan for overgangen fra analoge til digitale sendinger.

"Efter övergången finns en informationstext kvar i de analoga tv-sändningarna en begränsad tid", heter det i en pressemelding fra Utbildnings- och kulturdepartementet.

Kilde: Utbildnings- och kulturdepartementet (14.3.2005)

Forslag om videresendingsplikt i kabelnett [Audiovisuelle medier] [Sverige]

Regjeringen har sendt et forslag om plikt til videresendinger av visse TV-kanaler i kabelnett til lagrådet.

"När de analoga TV-sändningarna har upphört i ett område kommer kabel-TV-företagen att vara skyldiga att kostnadsfritt sända fyra samtidiga TV-kanaler från Sveriges Television och Utbildningsradion (SVT1, SVT2, SVT24 samt Barnkanalen/Kunskapskanalen) till samtliga anslutna hushåll. Även TV 4 ska sändas ut till alla hushåll utan kostnad så länge nuvarande tillståndsvillkor är uppfyllda.

- Förslaget innebär en förbättring jämfört med idag eftersom public service-televisionens hela programutbud nu kommer att vara tillgängligt utan extra kostnad", sier utbildnings- og kulturminister Leif Pagrotsky i en pressemelding.

Kilde: Utbildnings- och kulturdepartementet (10.2.2005)

Bred enighet om behovet for sterk public service-virksomhet **[Audiovisuelle medier] [Sverige]**

Den samlede kraften som public service-radio og -TV utgjør, blir stadig viktigere i en fragmentert medie verden, framholdt ordføreren Bengt K Å Johansson i Kommittén om radio og TV i allmänhetens tjänst ved overleveringen av betenkningen SOU 2005:1 Radio och TV i allmänhetens tjänst - Riktlinjer för en ny tillståndsperiod til Utbildnings- och kulturdepartementet.

Nødvendigheten av å ha en uavhengig radio- og TV-virksomhet med et bredt programtilbud, som dekker publikums skiftende behov, uten å ta kommersielle hensyn, har bred støtte fra fem av riksdagens sju partier (s, c, kd, mp og v), går det fram av pressemeldingen fra Utbildnings- og kulturdepartementet.

"Den parlamentariskt sammansatta kommittén har haft i uppdrag att utifrån en bred omvärldsanalys ta fram ett underlag om de villkor som ska gälla för Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio under den tillståndsperiod som inleds den 1/1 2007".

Et sentralt spørsmål for kommittén har vært å avdekke ansvarsfordelingen for at public service-oppgavet oppfylles. "Kommittén vill därför stärka såväl ägarstiftelsen som programföretagens styrelser och ledningar i sina roller genom att förtydliga deras uppgifter och skärpa inslaget av utvärdering", heter det blant annet i pressemeldingen.

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (26.1.2005)

Medieavgift bør erstatte dagens TV-avgift **[Audiovisuelle medier] [Sverige]**

Hvordan skal driften av de tre public service-selskapene SVT, SR og UR finansieres i framtiden? Det var emnet for utredningen SOU 2005:2 Radio och TV i allmänhetens tjänst - Finansiering och skatter, som er overlevert til Utbildnings- og kulturdepartementet.

Tre spørsmål har stått i forgrunnen: Hvordan avgiftssystemet skal utformes, om avgiftene skal tilfalle selskapene direkte uten innflytelse fra regjering og riksdag og hvordan selskapene skal behandles skattemessig.

Anbefalingene i utredningen er i hovedsak: "Riksdag och regering bör liksom nu fatta de grundläggande besluten om mål för samt organisation och finansiering av de tre programföretagen SVT, SR och UR.

De skall finansieras genom en s.k. medieavgift som utgör en betalning för rätten att ta del av utsändningarna från SVT, SR och UR och erläggas av hushåll, företag m.fl. som innehar en TV-mottagare som kan ta emot utsändningar från SVT och UR. Avgiften skall fastställas av riksdagen.

Begreppet TV-mottagare måste få en vidare innebörd än i dag. Även apparater som kan ta emot TV-signaler som sänds ut i digitalt format bör omfattas.

I en særskild lag om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst slås fast att medieavgiften är avsedd att finansiera alla tre programföretagens verksamhet. Den ersätter lagen om TV-avgift", heter det i pressmedlingen.

Kilde: Utbildnings- och kulturdepartementet (26.1.2005)

Informasjonssamfunnet

Informasjonssamfunnet skal være trygt, også for barna [Informasjonssamfunnet] [Finland]

Lovgivning alene kan ikke sørge for at informasjonssamfunnet blir et trygt sted å være, også for barna, mener Kommunikationsministeriet. Det trengs i tillegg innsats fra foreldre, fra skoleverk, fra medieaktørene og allmenntilgittige organisasjoner.

Kommunikasjonsministeriet har gitt en uttalelse om Undervisningsministeriets forslag til handlingsprogrammet "Medievåld – barn og media".

"Vid kommunikationsministeriet är man medveten om problemen med innehållen i de nya kommunikationssystemen, så som innehåll som är skadligt för barn", heter det blant annet i en pressemelding fra Kommunikationsministeriet.

Videre heter det: "Ministeriet anser at filtreringssystemer kan være et godt hjelpemiddel for å hindre at barn får tilgang til skadelig innhold. Ministeriet vil invitere teleoperatørene og organisasjoner som arbeider for å beskytte barn, til diskusjon om hvordan systemene best kan tas i bruk.

"Kommunikasjonsministeriet motsätter sig att övervakningen av innehållet i tv-programmen överflyttas till Statens filmgranskningsbyrå. Kommunikationsverket har målmedvetet utvecklats till ett oberoende övervakningsorgan för övervakningen av televisions- och radioverksamheten. Övervakaren bör vara en myndighet, eftersom också myndighetsuppdrag ingår i övervakningen.

De största problemen med våldsunderhållning riktad till barn är de spel som har ett våldsamt innehåll. På grund av den snabba utvecklingen av spel og spelutrustning borde undervisningsministeriet enligt kommunikationsministeriet koncentrera sig på att lösa just det här problemet", heter det i pressemeldingen.

Et ledd i arbeidet med å skape tryggere vilkår for barna i informasjonssamfunnet er tiltaket Informationssikkerhetsskole.fi som støttes av en rekke offentlige og private institusjoner og organisasjoner, blant dem Kommunikationsministeriet og Undervisningsministeriet.

Kilde: Kommunikationsministeriet (10.02.2005)

Konkurransen om tilbud av bredbåndstjenester har økt [Informasjonssamfunnet] [Finland]

Tallet på konkurrerende leverandører av bredbåndstjenester har økt i nesten hele landet, viser en undersøkelse som ble utført på oppdrag av Kommunikationsministeriet i november 2004. Dette er en fortsettelse av en undersøkelse som ble gjort i 2001.

"I endast 12 kommuner saknas en konkurrent som erbjuder bredbandstjänster. För tre år sedan saknades konkurrerande utbud i 272 kommuner. I november hade i hela landet 94 procent av hushållen möjlighet att få bredbandsanslutning.

Bästa tillgången på bredbandstjänster finns i Egentliga Tavastland och Päijänne-Tavastland. I kommunerna i de här landskapen erbjuds tjänsten till alla eller nästan alla hushåll. Sämst är tillgången på bredbandstjänster i kommunerna i Lappland", heter det i pressemeldingen.

Kilde: Kommunikationsministeriet (2.2.2005)

Forsvinner den digitale kulturarven? [Informasjonssamfunnet] [Sverige]

Riksbibliotekarie Gunnar Sahlin er bekymret for at Sveriges digitale kulturarv skal gå tapt, melder TT/Dagens Nyheter.

Trykte publikasjoner og radio- og TV-programmer bevares, takket være loven om pliktavlevering. Tilsvarende lovgivning for det digitale materialet som publiseres, først og fremst på internett, finnes ikke. Tre statlige utredninger har berørt spørsmålet, uten resultat.

"- Den senaste kom i slutet av 2003, men ännu har det inte resulterat i ett lagförslag. Andra länder som Norge och Danmark har redan löst den här frågan. Om ingenting görs snabbt så kommer framtidens forskare att få ett rejält glapp när de vill studera vad som skrevs i olika frågor under 2000-talets början eftersom en stor del av debatten publiceras enbart på webben", sier Gunnar Sahlin til Dagens Nyheter.

"Många av aktörerna på internet har en kort livstid och få ägnar någon möda åt att spara det som skrivs.

För att inte gå miste om vad som skrivs och sägs på viktiga nätkällor har Kungliga biblioteket träffat avtal om pliktleveranser från ett antal aktörer.

- Vi anser det vara viktigt att få tillgång till materialet, men det är ohållbart att teckna "frivilliga pliktavtal" med alla tänkbara aktörer. En e-pliktlag är den enda rimliga lösningen", framholder Gunnar Sahlin overfor TT/Dagens Nyheter.

Kilde: TT/Dagens Nyheter (3.3.2005)

Ytringsfrihet og opphavsrett

Bedre informasjon om beskyttelse av spill og konsepter [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Danmark]

Kulturministeriet og Patent- og Varemærkestyrelsen gir ut en veiledning som skal være til hjelp for dem som ønsker rettslig beskyttelse av gode ideer til for eksempel nye spill eller TV-programmer.

Kulturminister Brian Mikkelsen sier i en pressemelding at han ønsker et tverrministerielt initiativ, som dette er, velkommen, og at det passer fint sammen med Kulturministeriets opphavsrettslige Infokiosk.

Kilde: Kulturministeriet og Patent- og Varemærkestyrelsen (7.1.2005)

Endring av avgifter for privat kopiering [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Finland]

Avgiftene for privat kopiering (tidligere kassettavgift) på eksempelvis DVD og kopiering til digitale medier med fast minne er endret, med virkning fra 1. mars 2005.

" I framtiden bestäms avgifterna för cd- och dvd-skivor på samma sätt oberoende av om det är frågan om en skiva där inspelningen sker med dator eller en särskild apparat. I och med detta kommer avgiften för alla skivor som är inspelbara uteslutande med en fristående apparat att sjunka.

För digitala medier med fast minne föreskrivs en maximiersättning på 15 euro, vilket gör att också maximiersättningen för digitala audioinspelningsmedier sjunker från 25 till 15 euro. På grund av apparaternas stora inspelningskapacitet kommer nästan alla för närvarande saluförda videoinspelare med fast minne i praktiken att beröras av maximiavgiften på 15 euro", heter det i en pressemelding fra Undervisningsministeriet.

Kilde: Undervisningsministeriet (21.12.2004)

EUs opphavsrettsdirektiv implementeres i norsk lovgivning [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Norge]

Fortsatt adgang til å kopiere til privat bruk, men med visse begrensninger, fordi digital teknologi gjør åndsverk langt mer sårbare for utstrakt kopiering uten kvalitetsforringelse.

Det er et av hovedpunktene i proposisjonen Kultur- og kirke departementet har lagt fram om endringer i åndsverkloven, i hovedsak for å gjennomføre EUs opphavsrettsdirektiv.

"Forslaget opprettholder balansen mellom rettighetshavernes legitime interesser og viktige brukerhensyn, og viderefører hovedreglene i åndsverkloven", heter det i en pressemelding fra departementet.

"Adgangen til å kopiere til privat bruk gjelder ikke hvis man er klar over at man kopierer fra en ulovlig kilde, f.eks. der man vet at materiale er ulovlig lagt ut på nett. Hensikten med bestemmelsen er å redusere den massive deling av ulovlige filer som skjer over nettverk", heter det videre.

Et særskilt vern mot omgåelse av kopisperrer er foreslått, "(men) ikke hvis de hindrer privat brukers avspilling på relevant avspillingsutstyr, for eksempel der en CD pga. innlagte sperrer ikke kan spilles i bilstereo. Det foreslås også forbud mot omsetning mv. av omgåelsesverktøy".

Forenklet klarering av for eksempel bruk av materiale i NRKs arkiver, gjennom såkalt avtalelisens (avtale med representative rettighetsorganisasjoner), er et annet viktig punkt i proposisjonen.

Kilde: Kultur- og kirke departementet (11.2.2005)

Ny lovgivning om begrensnig av reklame rettet mot barn? **[Ytringsfrihet og opphavsrett] [Sverige]**

Konsumentminister Ann-Christin Nykvist kan tenke seg å gå lovgivningsveien, om reklame- og andre berørte bransjer ikke tar spørsmålet om reklame rettet mot barn alvorlig. Under et seminar for berørte bransjer, ansvarlige myndigheter og opinionsdannere i Stockholm, var et av de viktige spørsmålene hvordan reklame for produkter (skrapmat) som kan forårsake overvekt hos barn skal håndteres.

"- Näringslivet säger sig ha en massa saker på gång, men jag är besviken på att inte fler konkreta förslag lades fram. Berörda branscher måste upp till bevis om självsaneringen ska vara ett trovärdigt alternativ," sa Ann-Christin Nykvist i en kommentar efter møtet.

Kilde: Jordbruksdepartementet (18.3.2005)

Proposition om endringer av opphavsrettsloven **[Ytringsfrihet og opphavsrett] [Sverige]**

Justitiedepartementet har overlevert en proposition til riksdagen om endringer i opphavsrettsloven, som et ledd i arbeidet med å styrke rettighetshavernes stilling i informasjonssamfunnet, samtidig som det tas hensyn til brukernes interesser.

Forslaget bygger på EUs opphavsrettsdirektiv 2001/29/EG, og to internasjonale avtaler. Retten til å kopiere for digitalt bruk kommer til å bestå; å kopiere "(film) från TV, kopiera ett extra exemplar av en inköpt CD-skiva eller kopiera från tidningar eller annat material som lagts ut på Internet med rättighetshavarens tillstånd". Men det foreslås et uttrykkelig forbud mot kopiering av ulovlig materiale.

Ellers heter det i pressemeldingen: "De bestämmelser om så kallad kassettersättning som gäller i dag, för att i någon mån ge ersättning för den lagliga kopieringen för privat bruk, ändras för att anpassas till den digitala utvecklingen. Liksom i dag ska ersättning utgå på sådana produkter som är särskilt ägnade för privat kopiering, till exempel inspelningsbara

CD-skivor, DVD-skivor, videokassetter og mp3-spelare. Någon ersättning på vanliga datorer införs inte".

Kilde: Justitiedepartementet (17.3.2005)

Trykke- og ytringsfrihetsspørsmål belyst i delutredning [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Sverige]

Tryck- og yttrandefrihetsberedningen har levert en delbetenkning, "Vissa tryck- og yttrandefrihetsrättsliga frågor" (SOU 2004:114), til justitieminister Thomas Bodström.

Eventuelle grunnlovsendringer trer i kraft 1. januar 2007, det vil si etter neste ordinære riksdagsvalg.

Tryck- og yttrandefrihetsberedningen er en stående komité, og det heter i en pressemelding at den "(fortsetter) nu sitt arbeid med fremst frågan om en mera teknikerberoende grunnlagsstiftning".

Forslagene dreier seg blant annet om at det i tryckfrihetsförordningen (TF) og yttrandefrihetsgrunnlagen (YGL) innføres en regel som gir økte muligheter til å hjelpe andre lands myndigheter med utredninger av forbrytelser. Videre foreslås en grunnlovsendring som presiserer at medier som ikke gis ut i Sverige bare kan påberope seg den grunnlovsfestede kildebeskyttelsen om " meddelandet eller anskaffandet" skjedde i Sverige.

"En gjennomgang görs av de brott som upptas som tryck- og yttrandefrihetsbrott i grundlagarnas s.k. brottskatalog. Inget av brotten bör nu tas bort ur katalogen. Huvudskälet till detta är att ett borttagande skulle innebära att brottet skulle bli straffritt om det begicks i ett grundlagsskyddat medium", heter det i pressemeldingen.

Et annet spørsmål som tas opp er spørsmålet om "(innbörden) av förbudet i TF og YGL mot vägran att transportera skrifter og tekniska upptagningar p.g.a. deras innehåll aktualiserades vid 2002 års val då Posten AB inte distribuerade visst oadresserat valmaterial till hushållen". Konklusjonen er at Postens inaktivitet ikke var grunnlovsstridig.

Det foreslås en "(ändring) i YGL:s regel om s.k. webbsändningar. Förslaget innebär att det blir tydligt att omodererade chatsidor faller utanför grundlagsskyddet og att det i fråga om inspelade program endast är sådana vilkas starttidpunkt inte påverkas av mottagaren som faller in under bestämmelsen".

Kilde: Justitiedepartementet (22.12.2004)

Medieeierskap

Konkurrensverket vil stanse SF Bios kjøp av Sandrews [Medieeierskap] [Sverige]

Gjennomføres SF Bios kjøp av Sandrew Metronomes kinokjede, påvirker det markedet i negativ retning, skriver Konkurrensverket i en pressemelding.

SF Bio blir ved en overtakelse av Sandrews i prinsippet alene om å drive kino i store deler av Sverige, noe som hemmer konkurransen, pekes det på.

Konkurrensverket går nå "(vidare) till domstol för att spa affären", heter det pressemeldingen. "En stämningsansökan, där kravet framförs, har lämnats till Stockholms tingsrätt. (...) Det är ovanligt att koncentrationsärenden går vidare till domstolsprövning. Sedan lagen trädde i kraft 1993 har fyra koncentrationsärendet (utöver SF-Sandrews) gått till domstol", heter det i pressemeldingen.

Medier i Norden omtalte denne saken i utgave 3-2004 og utgave 4-2004.

Kilde: Konkurrensverket (25.1.2005)